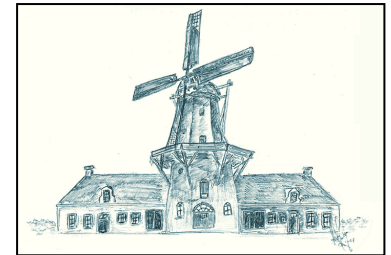

Verhalend ontwerp over Olie- en Korenmolen Woldzigt in Roderwolde

Bontje, de poes van de molen

groep 3/4

Episode 1: **Bontje, de poes van de molen**

Bontje is een lieve poes. Ze woont in een molen en is van top tot teen zwart, grijs, bruin en lichtbruin gevlekt. Behalve bij haar befje, haar buik en haar pootjes. Daar is ze wit! Bontje is vaak bij Loes, het meisje van de molen en slapen... dat doet Bontje altijd op schoot bij omi Albertje. De leerkracht is nieuwsgierig naar Bontje, Loes en omi Albertje. Zouden de kinderen hen voor haar/hem kunnen maken?

Episode 2: **Van graan naar brood**

In de molen wordt meel gemaakt van graan. Bontje en Loes zien dat iedere dag. Wat zouden Loes en Bontje eigenlijk zien? De kinderen in de klas gaan op onderzoek uit. Ze ontdekken de weg van graan naar meel en dat je van meel heel veel producten kunt maken. Zouden ze zelf ook iets kunnen maken?

Episode 3: **Oude foto's**

Wanneer Loes op zoek is naar Bontje, belandt ze op de oude zolder van het molenaarshuis. Daar vindt ze oude foto's. De leerkracht laat ze aan de kinderen in de klas zien. Wat denken de kinderen op de foto's te zien? Op één foto staat een rare mand. Loes laat de foto's aan omi Albertje zien. Omi weet het allemaal nog precies en vertelt..... Alleen weet ze niet meer, waarvoor die rare mand werd gebruikt!

Episode 4: **Bezoek aan olie- en korenmolen Woldzigt in Roderwolde**

De leerkracht wil toch wel graag weten wat dat nou voor mand is op die ene foto en maakt een afspraak bij olie- en korenmolen Woldzigt. De leerkracht en de kinderen zijn van harte welkom op de molen. De kinderen mogen alle vragen, die ze hebben, stellen aan de molenaar. Zouden ze antwoord krijgen op die ene belangrijke vraag?

Episode 5: **Bontje bedankt!**

Grappig eigenlijk! Als Bontje er niet was geweest, had Loes de foto's niet gevonden en had omi Albertje niet verteld over de foto's. De kinderen uit de klas hadden dan geen bezoek gebracht aan de molen! Reden voor een feestje en daar horen alle ouders bij. Op het feestje vertellen de kinderen natuurlijk wat ze allemaal gedaan hebben en laten ze al het moois dat ze gemaakt hebben zien. En ... misschien vertellen ze ook wel aan de ouders wat die bijzondere mand op de foto nou precies is!

Episode 1: Bontje, de poes van de molen

verhaallijn	sleutelvragen	Leeractiviteiten	middelen	organisatie
<p><i>De leerkracht vertelt over Bontje, een lieve poes die in een molen woont. Bontje heeft haar naam gekregen, omdat ze bont gekleurd is. Ze is van top tot teen zwart, grijs, bruin en lichtbruin gevlekt, behalve, haar befje, haar buik en haar pootjes en rondom haar neusje. Daar is ze wit! In de molen jaagt Bontje op muizen. Dat is maar goed ook, anders zouden de muizen het graan opeten, dat de molenaar wil malen. Knuffelen doet Bontje het liefst met Loes, het meisje dat ook in de molen woont en slapen doet Bontje altijd in de schoot van omi Albertje, de overgrootmoeder van Loes. Ze rolt zich dan heerlijk op en omi vindt het maar wat gezellig! De leerkracht is benieuwd naar Bontje en haar huisgenoten. Zouden de kinderen haar en de molenaarsfamilie kunnen maken?</i></p>	<p>- Wat weten jullie al van Bontje? - Hoe oud zou ze zijn? - Welke kleuren heeft Bontje allemaal?</p> <p>- Hoe zou Loes eruit zien? - Hoe oud zou zijn? - Wat zou ze allemaal thuis doen?</p> <p>De vader van Loes is molenaar en de moeder is molenaarsvrouw.</p> <p>- Hoe zouden de ouders van Loes eruitzien? - Hoe oud zouden zij zijn? - Wat voor kleding zouden zij aan hebben?</p> <p>- Hoe zou omi Albertje eruit zien? - Hoe oud zou zij zijn? - Wat zou zij nog allemaal doen?</p> <p>- Wie heeft er wel eens een molen gezien? - Wat zit er allemaal op en aan een molen? - Hoe zou de molen van Loes eruit zien?</p>	<p>Een groepje kinderen bedenkt hoe Bontje eruit ziet en maakt haar op een groot vel papier. De kinderen bedenken hoe een poes eruit ziet.</p> <p>Een groepje kinderen maakt Loes op A3-formaat papier met wasco of oliepastels + stofjes. De kinderen denken na over de lichaamsverhoudingen.</p> <p>Een groepje kinderen maakt de vader en moeder op A4-grootte met dik kleurpotlood. De kinderen denken na over de lichaamsverhoudingen.</p> <p>Een groepje kinderen maakt omi Albertje op A3-grootte. De kinderen bedenken oma eruit ziet en wat voor kleding ze aan heeft.</p> <p>Een groepje kinderen tekent de molen, zoals de kinderen denken dat die eruit zal zien.</p> <p>De kinderen presenteren het gemaakte aan elkaar!</p>	<ul style="list-style-type: none"> • groot wit Engels karton • verf/wasco/oliepastels • A-3 papier • wasco/oliepastels/stofjes • A4-papier • kleurpotloden • A3-papier • wasco/oliepastels • stofjes • groot wit Engels karton • verf/wasco 	<p>De leerkracht vertelt het verhaal als de kinderen in de kring zitten. Afhankelijk van de klassenorganisatie gaan de kinderen daarna uiteen in groepjes en maken ze in groepjes Bontje, Loes, de vader en de moeder, de oma en de molen. Wanneer dit niet mogelijk is, zou er per dagdeel een groepje kinderen met een opdracht aan de gang kunnen gaan.</p> <p>Bontje en/of de molen zouden ook 3D gemaakt kunnen worden. Dit kost wel meer tijd en dan zijn er andere materialen nodig zoals stofjes, kosteloos materiaal, karton, enz.</p> <p>Het is leuk om de gesproken tekst ook in geschreven tekst om te zetten en bij het gemaakte werk op te hangen.</p>

Episode 2: Van graan naar brood (en pannenkoeken!)

verhaallijn	sleutelvragen	leeractiviteiten	middelen	organisatie
<p><i>De leerkracht vertelt aan de kinderen dat de vader en de moeder van Loes een korenmolen hebben. In de molen wordt meel gemaakt van graan. Loes gaat vaak kijken als haar vader of moeder de molen laat draaien. Ze gaan dan ook helemaal naar boven in de molen en op elke verdieping is er werk aan de winkel. Bontje loopt altijd mee. Dat vindt ze gezellig.</i></p> <p><i>De leerkracht vraagt zich af wat Bontje en Loes allemaal zien. Wat denken de kinderen?</i></p> <p><i>Wanneer de kinderen dit hebben ontdekt, vraagt de leerkracht zich af wat je allemaal van meel kan maken. In ieder geval brood! Hoe zou dat gaan?</i></p> <p><i>Loes en Bontje zijn dol op pannenkoeken! Hebben de kinderen daar ook zin in?</i></p>	<p>- Wie is er wel eens in een molen geweest?</p> <p>- Wat is daar allemaal te zien?</p> <p>- Wat zouden Loes en Bontje allemaal zien, denk je?</p> <p>- Hoe zou graan er eigenlijk uitzien?</p> <p>- Hoe zou er van graan meel gemaakt kunnen worden?</p> <p>- Waarom zou de molenaar meel willen maken?</p> <p>- Wie heeft er wel eens brood gemaakt?</p> <p>- Welke ingrediënten zou je allemaal nodig hebben om brood te bakken?</p> <p>- Welke stappen zou je moeten maken om brood te bakken?</p> <p>- Wat zou je nog meer van meel kunnen maken?</p>	<p>De kinderen praten over hun eigen ervaringen in de molen en over hoe meel wordt gemaakt van graan.</p> <p>Ze bekijken, voelen en ruiken allerlei verschillende soorten graan.</p> <p>Ze bekijken, voelen en ruiken meel.</p> <p>De kinderen leren het productieproces van graan tot meel begrijpen.</p> <p>De kinderen laten de stappen van graan naar meel zien in tekeningen of plaatjes.</p> <p>De kinderen zaaien graan in een potje en kijken hoe dit gaat groeien.</p> <p>De kinderen leren het productieproces van meel tot brood.</p> <p>Samen met een ouder maken de kinderen pannenkoeken en eten ze lekker op.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • beeldmateriaal over het productieproces van graan tot meel • boeken over het productieproces • verschillende soorten granen • potjes + aarde • meel • beeldmateriaal productieproces 'van meel tot brood' • boeken over het productieproces • recept pannenkoeken • ingrediënten pannenkoeken 	<p>De kinderen zitten in de kring. Ze zitten zo, dat ze alle materialen goed kunnen zien.</p> <p>De productieprocessen zouden via het digibord bekeken kunnen worden.</p> <p>Zie handleiding voor informatie en links.</p> <p>Wanneer de kinderen pannenkoeken gaan maken, is het leuk hen zelf te laten wegen en mengen.</p>

Episode 3: Oude foto's!

verhaallijn	sleutelvragen	leeractiviteiten	middelen	organisatie
<p><i>Wanneer Loes uit school komt, kan ze Bontje nergens vinden. Ze gaat in het molenaarshuis en in de molen op zoek. Dan vindt ze op zolder oude foto's. Op een van de foto's staat een rare platte mand. Loes weet niet waar die voor is. De leerkracht laat de foto's aan de kinderen zien! Wat zou ervoor geschiedenis achter die foto's schuilen?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wat zien jullie op de foto's? - Uit welke tijd zouden de foto's komen, denk je? - Wat zou er voor verhaal achter zitten, denk je? - Wat zou dat rare ding voor voorwerp zijn? 	<p>De kinderen proberen de foto's in een tijd te plaatsen en te bedenken, wat er op de foto's te zien is. Ze leren historische materialen te bestuderen en te analyseren.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oude foto's (downloaden) 	<p>De leerkracht en kinderen zitten in de kring. De leerkracht zorgt ervoor dat hij/zij van te voren de foto's heeft uitgeprint, maar laat ze pas zien als het verhaal verteld is. De kinderen mogen de foto's bekijken en bestuderen.</p>
<p><i>Bontje is inmiddels ook weer terug. Ze heeft een lekkere muis gevangen! Loes laat de foto's aan omi zien. Omi herinnert zich de foto's nog goed en begint te vertellen. Bontje ligt lekker op de schoot van omi.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wat vertelde omi nou bij de foto's? - Klopte onze bedachte informatie met de informatie van omi Albertje? - Wat is bijna hetzelfde en wat is totaal anders? - Wat voor teksten zouden we bij de foto's nu kunnen opschrijven? - Wat weten we nu nog steeds niet? 	<p>De kinderen leren over het sociale leven rond de molen in de eerste helft van de 20ste eeuw. De kinderen leren de vertelde informatie tot zich te nemen en mondeling te reproduceren. Een groepje kinderen schrijft een goede tekst bij de foto's.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uitvergrotingen van de foto's. • pen en papier 	<p>Het is handig om uitvergrotingen van de foto's te maken, zodat de kinderen de foto's goed kunnen zien en er een mooie tekst bij kunnen schrijven.</p>
<p><i>Alleen die rare mand ... Omi weet niet meer waarvoor die gebruikt werd!</i></p>		<p>Ze vergelijken hun 'bedachte' informatie met de 'echte' informatie en presenteren hun tekst aan de rest.</p>		<p>Bij iedere foto schrijft een ander groepje kinderen een tekst.</p>

Episode 4: Bezoek aan Olie- en Korenmolen Woldzigt in Roderwolde

verhaallijn	Sleutelvragen	leeractiviteiten	middelen	organisatie
<p><i>De leerkracht vertelt er niet uit te komen met het voorwerp van de foto. Hij/zij denkt toch dat het een voorwerp uit de molen moet zijn en stelt voor om naar Olie- en Korenmolen Woldzigt op bezoek te gaan om meer informatie te krijgen.</i></p> <p><i>De leerkracht vertelt de kinderen dat hij/zij al een mail naar de molenaar heeft gestuurd en dat de kinderen van harte welkom zijn! De molenaar wil wel graag van te voren een mail/brief ontvangen van de kinderen, met daarin wat de kinderen willen weten en zien. Dat lijkt de leerkracht niet zo'n probleem!</i></p> <p><i>Er komt meteen al een vraag opborrelen: 'Zou de molenaar ook een Bontje in de molen hebben?'</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wat zouden jullie willen bekijken in de molen? - Wat zouden jullie allemaal willen zien in de molen? - Wat zouden jullie allemaal van de molenaar willen weten? - Wat zouden jullie allemaal willen vragen? - Hoe zouden we een mooie brief naar de molenaar kunnen schrijven? - Wat zouden we allemaal in de brief moeten vragen? - Hoe zouden we de brief moeten beginnen en eindigen? - Wie gaat straks welke vraag stellen aan de molenaar? - Wat doe je als de vraag al beantwoord is of al zelf door de molenaar verteld is? 	<p>De kinderen leren vragen op te stellen voor de deskundige. De kinderen leren de vragen om te zetten in geschreven tekst. De kinderen leren een goede brief te schrijven op vorm en inhoud.</p> <p>De kinderen krijgen het proces van graan tot meel in de molen te zien. De kinderen leren te luisteren naar de deskundige en gericht vragen te stellen. Ze leren zelf koekjes bakken (als dit vooraf is afgesproken met de molenaar).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • adres molen • correspondentie-adres molen (zie handleiding) • PC/briefpapier • vervoer • begeleiders • fototoestel om foto's van het bezoek te maken. 	<p>Het is handig om ver van te voren al een afspraak te maken met de molenaar, zodat de kinderen net op het goede moment in het verhaal bij hem kunnen komen!</p> <p>Een brief zou per post of per mail kunnen gaan. Zie handleiding voor adresgegevens.</p> <p>Het is belangrijk om genoeg begeleiders mee te nemen, zodat de kinderen ook in de molen naar boven en beneden kunnen.</p>

Episode 5: Bontje, bedankt!

verhaallijn	sleutelvragen	leeractiviteiten	middelen	organisatie
<p><i>De leerkracht vertelt de kinderen dat ze eigenlijk ontzettend veel hebben gedaan en gemaakt. En dat allemaal dankzij Bontje. Als Loes niet op zoek was gegaan naar Bontje, dan had ze nooit de oude foto's gevonden en waren de kinderen nooit naar de Olie- en Korenmolen Woldzigt gegaan en hadden ze nooit van die lekkere koekjes in de molen gebakken. Loes en de leerkracht zijn wel heel erg blij met Bontje.</i></p> <p><i>De leerkracht vindt dat de kinderen zoveel moois hebben gedaan en gemaakt, dat de ouders dat natuurlijk moeten zien en horen. Tijd voor een presentatie!</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hoe zouden we de ouders kunnen uitnodigen? - Wat zouden we allemaal aan de ouders kunnen laten zien en horen? - Wat hebben we allemaal gemaakt? - Wat hebben we allemaal gezien en geleerd? - Wat hebben we allemaal gedaan? - Hoe zouden we dat allemaal kunnen laten zien en vertellen? - Wie zou wat kunnen vertellen? - Wat zou een goede volgorde van vertellen en presenteren kunnen zijn? - Hoe zouden we de klas kunnen inrichten? 	<p>De kinderen leren een uitnodiging te maken. Ze leren daarop aan te geven wat belangrijk is voor een uitnodiging.</p> <p>De kinderen herhalen wat ze allemaal hebben geleerd, gedaan en gemaakt. Ze leren een goede volgorde in het geleerde aan te brengen, zodat de presentatie in een chronologische volgorde verloopt. De kinderen leren het gedane te presenteren aan bezoekers.</p> <p>De kinderen leren nadenken over de inrichting van het lokaal, zodat de bezoeker alles goed kan zien en horen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • PC / papier / enz. • de gemaakte materialen uit de vorige episodes • de oude foto's • de foto's met geschreven tekst van de kinderen • foto's van het verloop van het ontwerp en het bezoek aan de molen • eventueel een microfoon 	<p>De kinderen leren al het gemaakte te presenteren. Het is handig om de kinderen taken te geven die passen bij wat ze zelf gemaakt hebben, zodat ze gewoon herhalen wat ze al eerder in het ontwerp hebben gedaan of gevraagd.</p> <p>Oefen de presentatie een aantal keren, voordat het echte bezoek komt.</p> <p>Zoek een tijd uit waarop veel ouders kunnen komen. Soms is dat meteen al de aanvangstijd van de dag.</p>